

ПРАКТИКА МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА: ПРОГРАМА TEMPUS

УДК 378

Н. В. МАКСИМЕНКО, канд. геогр. н., доц.
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
61022 Харків, майдан Свободи, 6
nadezdav08@mail.ru

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ІСПАНІЇ (за матеріалами навчального візиту в Університет Ллейди по проекту «Tempus QANTUS»)

Проведено детальний аналіз організації навчального процесу в університетах Іспанії на прикладі підготовки фахівців екологічного спрямування в Університеті Ллейди. В основу покладено матеріали другого навчального візиту за проектом Темпус «Рамка кваліфікацій в екологічній освіті українських університетів – QANTUS». Визначено цикли освіти, особливості кредитно-модульної системи навчання Іспанії та її відмінність від вітчизняної практики. Проаналізовано розподіл кредитів по роках навчання на прикладі двох спеціальностей, які передбачають екологічну підготовку. Наведено приклади структури навчального плану, тижневого розкладу та сторінки віртуального деканату.

Ключові слова: університетська освіта, модуль, кредит, рівень освіти, академічний календар, віртуальний кампус

Maksimenko N. V. GENERAL PRINCIPLES ORGANIZATION OF EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS SPAIN (BASED ON A STUDY VISIT TO LLEIDA UNIVERSITY OF PROJECT «TEMPUS QANTUS»)

A detailed analysis of the educational process in universities in Spain as an example of environmental training of specialists at the University of Lleida. This article is based on material during the second study visit of the Tempus project «Qualifications Framework in Environmental Science at Ukrainian Universities – QANTUS». Defined cycle of education, especially credit-modular system of education in Spain and its difference from Ukraine. The distribution of loans by year study by the two specialties, providing environmental training. Article has examples are given of the structure of the curriculum, weekly schedule and a virtual page dean.

Keywords: university education, module, credit, education, academic calendar, virtual campus

Максименко Н. В. ОБЩИЕ ПРИНЦИПЫ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ ИСПАНИИ (ПО МАТЕРИАЛАМ УЧЕБНОГО ВИЗИТА В УНИВЕРСИТЕТ ЛЛЕЙДИ ПО ПРОЕКТУ «TEMPUS QANTUS»)

Проведен детальний аналіз організації учебного процесу в університетах Іспанії на прикладі підготовки спеціалістів екологічного напрямку в Університеті Ллейда. В основу положені матеріали другого учебного візиту по проекту Темпус «Рамка кваліфікацій в екологічному освітанні українських університетів – QANTUS». Определены циклы образования, особенности кредитно-модульной системы обучения Испании и ее отличие от отечественной практики. Проанализировано распределение кредитов по годам обучения на примере двух специальностей, предусматривающих экологическую подготовку. Приведены примеры структуры учебного плана, недельного расписания и страницы виртуального деканата.

Ключевые слова: университетское образование, модуль, кредит, уровень образования, академический календарь, виртуальный кампус

Входження України до Європейського освітнянського простору конче потребує здійснення певних змін в організації навчального процесу взагалі і університетського, особливо. Для цього необхідною умовою є вивчення досвіду країн Європи, що пройшли вже цей складний шлях по втіленню

принципів Болонської системи і тепер мають змогу здійснювати навчання студентів, не звертаючи уваги на кордони між державами. Однією з таких країн, що відрізняється, на наш погляд, зразковою організацією навчального процесу є Іспанія. Протягом останніх років держава здійснює реформу системи освіти, при цьому велика увага

приділяється її відповідності європейським стандартам. У 2008 р. Іспанія стала членом Європейського реєстру якості вищої освіти (European Quality Assurance Register for Higher Education, EQAR), що стало важливим кроком у напрямі забезпечення європейського рівня якості вищої освіти в країні. В ході навчального візиту до Університету Ллейди у вересні 2014 року вдалося детально познайомитись як з загальними принципами, так і дізнатись про особливості організації навчального процесу в університетах цієї країни.

Метою статті є аналіз системи освіти, принципів і правил організації навчального процесу в університетах Іспанії.

Перш ніж вести мову про університетську освіту, необхідно визначитись із

контингентом абітурієнтів і особливостями їх підготовки. В країні існують наступні цикли освіти (рис.1):

- (1-12 років) - дошкільна освіта, початкова освіта,
- (13-16 років) - нижня обов'язкова середня освіта (ESO)
- (17-18 років) - середня школа вищого рівня / професійне навчання (ПОО)
- Освіта для дорослих і університети.
- Також окремим напрямком освіти є Мова, Мистецтво і спорт, Освіта – які вважаються спеціальною освітою.

Таким чином, в Іспанії обов'язкова середня освіта триває 10 років і за умови успішного закінчення навчального закладу випускник отримує *Grado Escolar*, яка

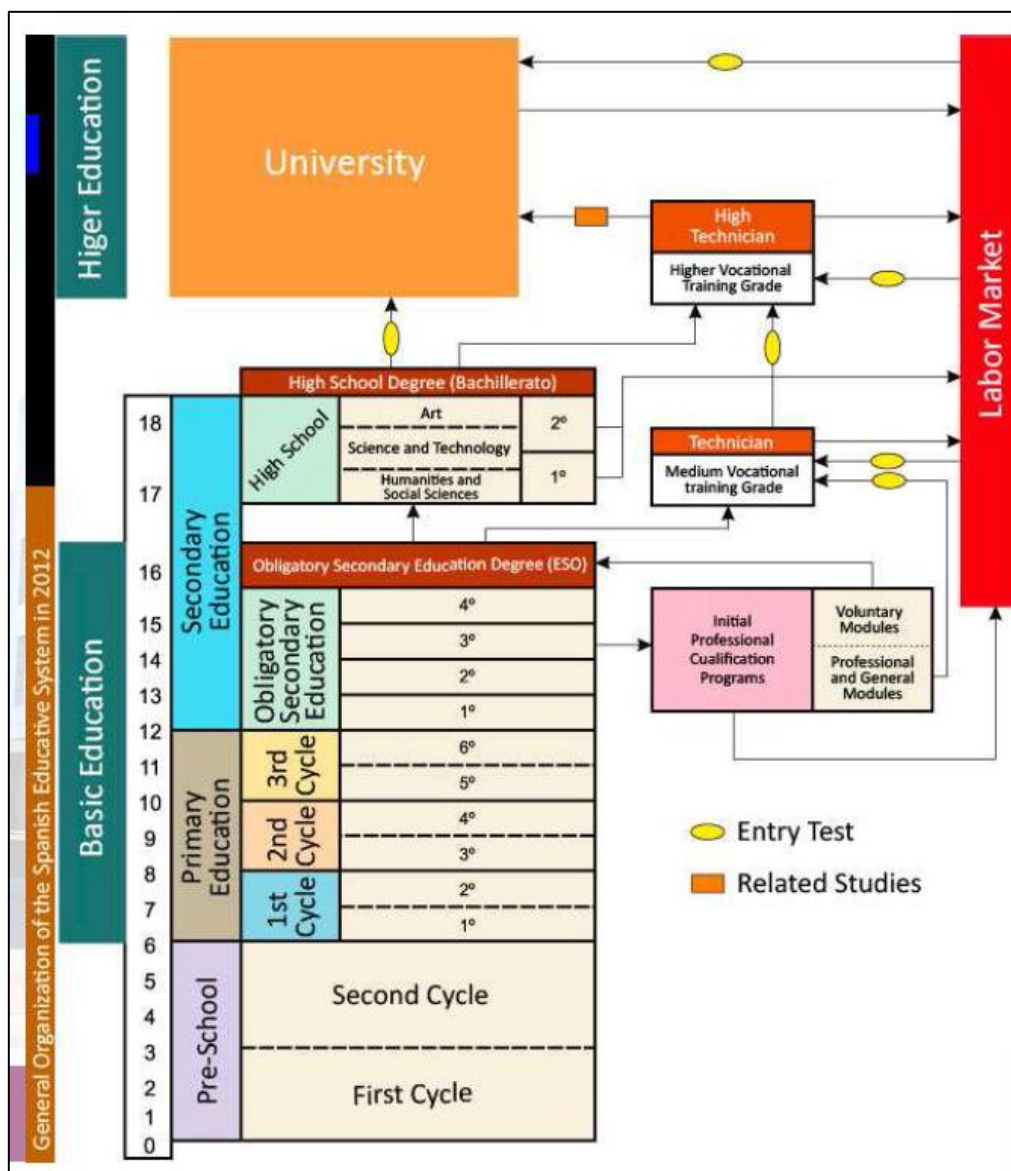

Рис.1 – Освітні рівні Іспанії та послідовність їх проходження

дозволяє продовжити освіту у середній школі вищого рівня (два класи і рік «університетського курсу орієнтації») та потім взяти участь у конкурсних екзаменах в університетах. У разі «неуспішного» закінчення нижньої ланки середньої освіти випускник отримує Certificate de Escolari-dad. Він надає доступ лише до дворівневої професійної освіти (всього – 5 років) з отриманням диплома техніка і можливим вступом за конкурсом у вищий навчальний заклад за своїм профілем.

Вища освіта складається з університетської освіти, художньої освіти, професійної підготовки з театрального мистецтва, дизайну, педагогічної освіти та освіти для спорту.

Вищі навчальні заклади діляться на чотири типи:

- Перший тип – університетські факультети (facultades universitarias), де вивчають всі дисципліни, крім технічних. Там можна одержати вчені ступені трьох рівнів вищої освіти («бакалавр», «магістр», «доктор»).

- Другий тип – вищі технічні школи (escuelas técnicas superiores), які теж мають три рівні вищої освіти.

- Третій тип – університетські школи (escuelas universitarias) з певною професійною орієнтацією.

- Четвертий тип – університетські коледжі (colegios universitarias), що дають університетську освіту першого рівня (бакалавр).

Університетська освіта надає найвищий рівень освіти. Базова університетська освіта поділяється на цикли:

- Короткий – протягом трьох років - отримують диплом або сертифікат технічної інженерії;

- Довгий – додатково ще два курси - отримують університетський ступінь або ступінь в передовій інженерії.

Університетська освіта Іспанії передбачає можливість отримання послідовно 3-х ступенів:

- Бакалавр. Мета цього циклу полягає в тому, щоб надати студентам загальну освіту/підготовку у певній галузі освіти (певній групі спеціалізацій), спрямовану на підготовку випускників до професійної діяльності. Цей цикл веде до здобуття сертифікату бакалавра та потребує мінімум 240 кредитів ECTS (4 роки).

- Магістр. Цей цикл має на меті поглиблену підготовку/освіту, спрямовану на певну академічну або професійну спеціалізацію, або на виконання задач, пов'язаних із науковими дослідженнями. Цей цикл веде до здобуття університетського ступеня Магістра та потребує від 60 до 120 кредитів ECTS (1-2 роки).

- Докторська ступінь. Цей цикл має на меті поглиблену підготовку у сфері наукових досліджень. Для отримання свідоцтва/диплома Доктора необхідними є опанування певної Програми, яка включає період підготовки та період проведення дослідження. Ця програма передбачає підготовку та презентацію (захист) тез (дисертації) за результатами оригінального наукового дослідження.

Сучасна Україна при майже однаковій з Іспанією чисельності населення суттєво відрізняється від неї кількістю вищих навчальних закладів (табл.1). Особливо вражає те, що кількість студентів в Україні у 2 рази більша, ніж у Іспанії, а кількість ВНЗ – більша у 4 рази. Це свідчить про велику кількість ВНЗ в Україні, у яких навчається дуже мало студентів.

Оскільки Університет Ллейди знаходиться в Каталонії, окремо висвітлена частка цієї провінції у освітянському ресурсі Іспанії (табл.1). Статистика красномовно доводить, що із 17 автономних регіонів країни шоста частина всіх університетів розташована в Каталонії, найбільшим з яких є Університат Ллейди. Він був створений у 1300 р. королем Жауме II Арагонським, тривалий час мав різне підпорядкування – від церкви до муніципалітету. 11 травня 1717 і після 417 років свого існування королівським указом був закритий поряд з іншими каталонськими університетами. Це супроводжувалося важкими політичними репресіями. Так закінчився перший етап у житті університетської системи Каталонії.

Створення педагогічної школи в 1841 був перший крок на шляху до сучасного університету Ллейди. Лише з 1968 року починається консолідація в університеті різних напрямів: *сільськогосподарського машинобудування* в 1972 році, *мистецтво і філософія* в 1975 році, *медицина* в 1977 році. 12 грудня 1991, каталонський парламент прийняв закон про створення Університету Ллейди.

Таблиця 1

Порівняння освітянського ресурсу України і Іспанії

Параметр	Іспанія	Каталонія	Україна
Кількість населення	46.116.779	7.251.447	42 818 389
Кількість регіонів (областей)	17		24 і АР Крим
Університетська система (Мереж ВНЗ III-IV рівнів акредитації)	82 ВНЗ: <ul style="list-style-type: none"> • 55 публічних університетів, • 27 приватних університетів. 	12 ВНЗ: <ul style="list-style-type: none"> • 7 публічних університетів, • 4 приватних університетів і 1 відкритий університет 	347 ВНЗ, у тому числі 233 державної форми власності, серед яких: <ul style="list-style-type: none"> • 166 університетів, • 62 академії, • 119 інститутів • 2 консерваторії.
Загальна кількість студентів	1,44 млн.	220.000	2,7 млн.

Оскільки еколог в Університеті Ллейди навчається на факультеті агропродовольчої і лісової науки і техніки (ETSEA), документацію, що супроводжує навчальний процес розглянемо на прикладі цього факультету.

Навчальний процес на факультеті забезпечують 7 кафедр:

- Кафедра сільського господарства та лісової техніки
- Кафедра ботаніки та садівництва
- Кафедра охорони навколишнього середовища та ґрунтознавства
- Кафедра тваринництва
- Кафедра рослинництва та лісгосподарських наук
- Кафедра хімії
- Кафедра технології харчових продуктів.

Університет Ллейди (UDL) в даний час впроваджує нові ступені і сертифікати, які відповідають директивам Європейського

простору вищої освіти, згідно яким підготовка бакалавра повинна мати 240 кредитів, у т.ч. 180 регламентованих (табл. 2), а додатково надається 60 ECTS кредитів для збільшення модулів або на курси за вибором.

Як приклад, на рис.2 та 3 наведено розподіл кредитів для навчання бакалавра на пряму «Лісова інженерія» та «Сільське господарство і харчові технології», де здійснюється підготовка з екології.

Один кредит ECTS розраховується на основі роботи 25 годин на студента, з яких 10 годин – це аудиторні заняття з викладачем, а 15 – самостійна робота студента (рис. 4).

Згідно вказаних нормативів складається навчальний план для кожної спеціальності (табл. 4). Навчальним планом передбачена практика і стажування студентів 6 кредитів ECTS. Вони розподіляються наступним чином: 135 годин – стажування і 15 годин – написання звіту (рис. 4).

Таблиця 2

Розподіл модулів

Модуль	ECTS
Базова підготовка	60
Сільськогосподарська базова підготовка	60
Спеціальна підготовка	48
Дипломна робота бакалавра	12

Таблиця 3

Розподіл кредитів за модулями двох спеціальностей

Модуль	Кредити спеціальні технології (с/г виробництво)	Кредити спеціальні технології (технології у харчовій промисловості, садівництві, інженерний захист у сільському господарстві та екології)
Базова підготовка	66	66
Базова с/г підготовка	60	60
Обов'язкові спеціальні технології	78	90
За вибором	18	6
Розподіл	6	6
Випускна дипломна робота бакалавра	12	12
Всього	240	240

Forest Engineering	
Module	ECTS
Basic Training	60
Forest Basic Training	60
Specific Training (Forest Management or Forest Industry)	48
Bachelor's Degree Thesis	12

Agricultural and Food Engineering	
Module	ECTS
Basic Training	60
Agricultural Basic Training	60
Specific Training	48
Bachelor's Degree Thesis	12

Рис. 2 – Розподіл регламентованих кредитів підготовки бакалавра за напрямом «Лісова інженерія»

Рис. 3 – Розподіл регламентованих кредитів підготовки бакалавра за напрямом «Сільське господарство і харчові технології»

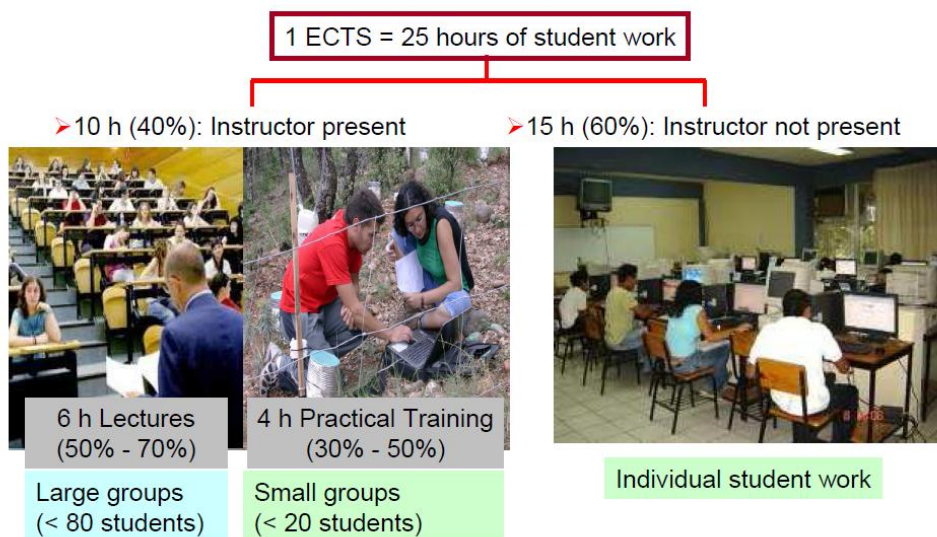

Рис. 4 – Розподіл навчального часу 1 кредиту ECTS

Таблиця 4 Приклад навчального плану бакалавра

Модулі		Предмети	ECTS	Курси	ECTS	Рік / Семестр
Модуль 1: Базова підгот- товка	66	Математика	12	Математика I	6	11
				Математика II	6	12
		Статистика і розрахунки	6	Статистика і розрахунки	6	21
		Фізика	12	Фізика I	6	11
				Фізика II	6	12
		Хімія	12	Загальна хімія	6	11
				Органічна хімія та біохімія	6	12
		Графічні вирази	6	Графічні вирази	6	11
		Біологія	6	біологія	6	11
Бізнес	12	Ділова Економіка	6	21		
Наука про землю	6	Наука про землю	6	12		
Модуль 2: сільсько- господарська базова підгот- товка	60	Основи рослинницт- ва	12	Сільськогосподарська ботаніка та фізіологія рослин	6	12
				Основи рослинництва	6	21
		Основи тваринництва	6	Основи тваринництва	6	22
		Довкілля	6	Екологія та екологічний мене- джмент	6	21
		Основи сільського машинобудування	30	Топографія, ГІС та дистанцій- не зондування	6	22
				Будівництво	6	21
				Основи сільського машинобу- дування	9	22
Проекти	9	41				
Бізнес	12	Економіка та с/г політика	6	22		
Модуль 3 Спеціальні технології: с/г виробни- цтво	78	Рослинництво	15	Генетика і розведення рослин	6	31
				Засоби захисту рослин	9	31
		Виробничі системи рослинництва	21	Польові культури	9	32
				Садівництво і фруктові дерева	6	32
				Технології вирощування трав'янистих культур	6	31
		Тваринництво	6	Годування та розведення тва- рин	6	31
		Виробничі Системи у тваринництві	18	Птахівництво	6	32
				Свинарство	6	32
				Вирощування жуйних тварин	6	41
		Сільське машино будування	12	Поливні системи	6	31
Техніка, будівництво і забез- печення тварин	6			41		
Управління та техні- ка	6	Інтегровані практики: техніка і управління с-г виробництвом	6	41		
Курси за ви- бором	18	Органічне землероб- ство	12	Органічне Рослинництво	6	32
				Органічне тваринництво	6	42
		Інновації у с/г	12	Біотехнологія	6	32
		Неповний курс	6	Точне землеробство	6	42
Розподіл і дипломна робота	18	Розподіл	6	Розподіл	6	42
		Дипломна робота	12	Дипломна робота	12	42

Рівні освіти магістра в UDL забезпечують студентам можливість придбати передові спеціальності, міждисциплінарне навчання, яке підготує їх для академічної або професійної спеціалізації, яка спрямована на підвищення основних дослідницьких навичок студентів.

Магістерські програми:

- Не згруповані по областям знань, як освітні програми;

- Як правило, мають широкий діапазон ступенів, які може дати закінчення Магістратури;

- Тільки деякі регульовані професії потрібно освоїти. В цьому випадку, результати навчання встановлюються урядом Іспанії (Міністерство освіти і культури).

Закінчення магістратури дає загальну професію і магістерський рівень (табл. 5).

Ступінь магістра присуджується через кредити Європейської системи переказу кредитів (ECTS). Кількість кредитів, необхідних для отримання ступеню магістра в UDL коливається від 60 до 120 ECTS. Для прикладу проаналізуємо магістерську програму «Сільськогосподарські технології» (рис. 5).

Таблиця 5

Відповідність назви професії рівню магістра

Regulated Profession	Required Master
High School Teacher	Master in Secondary Education Teacher Training and Language Teaching
Lawyer	Master in Law
Industrial Engineer	Master in Industrial Engineering
Aeronautical Engineer	Master in Aeronautical Engineering
Construction Engineer	Master in Construction Engineering
Telecommunications Engineer	Master en Telecommunications Engineering
Geologist Engineer	Master in Geologist Engineering
Agricultural Engineer	Master in Agricultural Engineering
Forestry Engineer	Master in Forestry Engineering
Informatics Engineer	Master in Informatics Engineering

Master in Agronomical Engineering - MAE (90 ECTS)

Year 1	Compulsory (33 ECTS)	Compulsory courses Management of hydric resources (6 ECTS) Infrastructure management (6 ECTS) Animal productions systems (7 ECTS) Biotechnology & plant and animal breeding (6 ECTS) Land & agricultural resource management (4 ECTS) Agrifood industries technology (10 ECTS) Agroenvironmental policy & rural development (4 ECTS) Business management (6 ECTS) Plant production & protection systems (7 ECTS) Business administration (4 ECTS) Statistical methods (6 ECTS)
	Compulsory (33 ECTS)	
Year 2	Optative (12 ECTS)	
	Master thesis (12 ECTS)	
Intensification in Integrated pest management Swine health & production Placement (6 ECTS)		Soil & water management Manag. & innovation in food industry

Рис. 5 – Магістр сільськогосподарських технологій

Докторські ступені: Докторські курси в UDL прагнуть забезпечити підготовку для передових науково-дослідних установ. Всі курси вимагають від студентів писати і представити докторську дисертацію, яка пов'язана з науковою роботою з оригінальними результатами досліджень.

Безперервне навчання: ця опція складається з усіх тих курсів, які разом з офіційно визнаними, зазвичай призначені для поновлення особистих і професійних навичок. UDL створив курси високої якості, які можуть бути прийняті як аспірантура, спеціалізовані курси, ступені майстра Університету, курси підвищення кваліфікації і т.д.

Університет Ллейда встановлює загальний календар для організації навчання бакалаврів та магістрів, і затверджується Комітетом по академічному державному плануванню, Управлінням післядипломної освіти та Радою керуючих.

Цей загальний календар кожен факультет або школа може адаптувати у відповідності до свого навчального плану і потреб свого структурного підрозділу та організації графіку викладання (рис.6).

Кольором на календарі вказують різні періоди: Жовтий - Період додаткової оцінки діяльності, в залежності від ступеню чи / та курсу; Зелений – сесія і виставлення оцінок за семестр; Червоний – свято.

Академічний календар опубліковується щороку на сайті університету [1].

Щотижневий календар (розклад занять), щотижнева навчальне навантаження також розміщується на сайті університету [2].

Встановлено, що навчальний рік складається з 38 тижнів, розділених на два семестри по 19 тижнів кожен. Кожен семестр складається з принаймні 15 навчальних тижнів і максимальний термін 4 тижні триває сесія. Кожен факультет або школа може, в межах цих параметрів, встановити тривалість навчання (тижнів) і тривалість сесії. У кожному разі, терміни сесій, як загальних, так і позачергових, можуть збігатися з регулярною діяльністю в класі.

Академічний Management Services (Навчальна частина) встановлює розклад сесій. Якщо Навчальна частина вирішує використовувати додаткові періоди сесії, в кінці курсу буде два періоди оцінювання. В будь-якому з цих варіантів, в загальних рисах, завжди враховуються характерні особливості кожного

рівня освіти, дотримується принцип безперервної оцінки в той час як можуть змінюватись правила поточної оцінки.

Протягом всього навчального року працює віртуальний кампус для викладачів, де вони розміщують методичні посібники для різних предметів. На момент початку кожної реєстрації повинно включати в себе методичні посібники в редакції Віртуального кампусу (рис.7).

Протягом перших 15 днів з початку семестру можуть бути змінені, якщо це необхідно, і бути затвердженими для студента, інформація про систему оцінки в навчальних посібниках. За межами цього періоду вони не можуть бути змінені без спеціального дозволу Навчальної частини, і повинні забезпечувати спілкування без зміни для всіх студентів, що навчаються через Віртуальний кампус.

В Каталонії є дві офіційні мови: каталонська та іспанська (також відома як кастильська). У Каталонії, каталонська широко використовується в суспільному житті, в засобах масової інформації, торгівлі та бізнесу. Більшість каталонців можуть говорити на каталонській та іспанській. Обидві офіційні мови поважають в університетах в Каталонії. Співробітники та студенти мають право висловлювати свою думку на мові, якій вони віддають перевагу. Лекції викладаються каталонською або іспанською мовою, в залежності від лектора, і студенти мають право використовувати мову, якій вони віддають перевагу. Щоб дізнатися мову навчання на конкретних курсах, треба звертатися до наукового координатора на кожному факультеті.

Заступник декана з навчальної роботи розробляє тижневий розклад (рис. 8, 9). Для цього збирає побажання кожного викладача стосовно часу і тривалості викладання дисципліни. Розклад створюється окремо для кожного тижня, оскільки дисципліни можуть викладатись як регулярно по днях тижня, так і підряд декілька днів може викладатись один курс і проводиться підсумковий контроль, якщо це зручно викладачеві. Заняття можуть тривати з 8-00 години до 21-00 години з перервою між 14-00 і 15-00 год.

Для контролю знань студентів здійснюється перманентне оцінювання, яке включає лабораторні звіти, екзамени, усні доповіді, дозвіл на дослідження вдома і інші заходи з проведення оцінювання. Для врахування в підсумкову оцінку, контроль

Calendari Graus 2014-15										
Mes	Setm	DI	Dm	De	Dj	Dv	Ds	Dg	Dates Acadèmiques	Dies Festius
Setembre 2014		1	2	3	4	5	6	7	15/09: Jornada d'acollida per l'estudiantat de primer 15/09: Inici Oficial del Curs de Graus 2014-15 15/09: Inici Primer Semestre	11/09: Diada de Catalunya 28/09: Festa Institucional de la UdL (braslat al dia 26) 29/09: San Miquel
		8	9	10	11	12	13	14		
	1a	15	16	17	18	19	20	21		
	2a	22	23	24	25	26	27	28		
Octubre 2014				1	2	3	4	5		12/09: Festa Nacional d'Espanya
	4a	6	7	8	9	10	11	12		
	5a	13	14	15	16	17	18	19		
	6a	20	21	22	23	24	25	26		
Novembre 2014							1	2	3/11 al 7/11: Període d'activitats avaluatives opcional, segons titulació i/o curs	1/11: Tots Sants
	8a	3	4	5	6	7	8	9		
	9a	10	11	12	13	14	15	16		
	10a	17	18	19	20	21	22	23		
Desembre 2014										6/12: Constitució 8/12: Immaculada Concepció 22/12 al 6/01: Vacances de Nadal
	12a	1	2	3	4	5	6	7		
	13a	8	9	10	11	12	13	14		
	14a	15	16	17	18	19	20	21		
Gener 2015					1	2	3	4	15/01 al 21/01: Període d'activitats avaluatives opcional, segons titulació i/o curs 22/01 al 6/02: Avaluació 1r Semestre	
	15a	5	6	7	8	9	10	11		
	16a	12	13	14	15	16	17	18		
	17a	19	20	21	22	23	24	25		
Febrer 2015								1	6/02: Final del primer semestre 9/02: Inici Segon Semestre 27/02: Tancament actes del primer semestre	
	19a	2	3	4	5	6	7	8		
	1a	9	10	11	12	13	14	15		
	2a	16	17	18	19	20	21	22		
Març 2015									23/03 al 27/07: Període d'activitats avaluatives opcional, segons titulació i/o curs	30/03 al 3/04: Vacances de Setmana Santa
	4a	2	3	4	5	6	7	8		
	5a	9	10	11	12	13	14	15		
	6a	16	17	18	19	20	21	22		
Abril 2015										6/04: Dilluns de Pasqua 23/04: Festa Major Estudiantat
	7a	23	24	25	26	27	28	29		
		30	31							
	8a	6	7	8	9	10	11	12		
Maig 2015									4/06 al 10/06: Període d'activitats avaluatives opcional, segons titulació i/o curs 22/01 al 6/02: Avaluació 2n Semestre 26/06: finalització del segon semestre	1/05: Festa del Treball 7/05: Festa de l'Escola 11/05: Festa Major de Lleida
	9a	13	14	15	16	17	18	19		
	10a	20	21	22	23	24	25	26		
	11a	27	28	29	30					
Juny 2015										24/06: Sant Joan
	12a	4	5	6	7	8	9	10		
	13a	11	12	13	14	15	16	17		
	14a	18	19	20	21	22	23	24		
Juliol 2015				1	2	3	4	5	17/07: Tancament actes del segon semestre	
	15a	25	26	27	28	29	30	31		
	16a	1	2	3	4	5	6	7		
	17a	8	9	10	11	12	13	14		
Agost 2015									Agost: Vacances d'Estiu	15/08: l'Assumpció
	18a	15	16	17	18	19	20	21		
	19a	22	23	24	25	26	27	28		
		29	30							
Setembre 2015			1	2	3	4	5	6	14/09: Jornada d'acollida per l'estudiantat de primer 14/09: Inici Oficial del nou curs de Graus 2015-16	11/09: Diada de Catalunya 28/09: Festa Institucional de la UdL 29/09: St. Miquel
		7	8	9	10	11	12	13		
	1a	14	15	16	17	18	19	20		
	2a	21	22	23	24	25	26	27		

Рис.6 – Річний календар навчання в Університеті Ллейда

Structure and content of courses

Guia doc ent UdL

General information Objectives Competences Contents Methodology

Development plan Evaluation Bibliography Idioma English

Subject's general information

Subject name	ENVIRONMENTAL IMPACT ASESMENT IN FORESTRY OP	
Codi	11378	2014-15
Course	2	
Semester	Anual	
Typology	Optativa	
ECTS credits	2	

Рис. 7 – Елемент Віртуального кампусу (Структура і складові курсу)

MENAG PIC	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
8:00-8:50					
9:00-9:50	Agronomia: Sistemes agrícoles	Agronomia: Sistemes agrícoles			
10:10-11:00	Agronomia: Sistemes agrícoles	Agronomia: Sistemes agrícoles			
11:10-12:00	Agronomia: Sistemes agrícoles	Agronomia: Sistemes agrícoles			
12:10-13:00	Agronomia: Sistemes agrícoles	Agronomia: Sistemes agrícoles			
13:10-14:00					
15:00-15:50	Entomologia Agrícola	Entomologia Agrícola	Malherbologia/ Patologia Vegetal	Malherbologia/Patologia Vegetal	
16:00-16:50	Entomologia Agrícola	Entomologia Agrícola	Malherbologia/ Patologia Vegetal	Malherbologia/Patologia Vegetal	
17:10-18:00	Entomologia Agrícola	Entomologia Agrícola	Malherbologia/ Patologia Vegetal	Malherbologia/Patologia Vegetal	
18:10-19:00	Entomologia Agrícola	Entomologia Agrícola	Malherbologia/ Patologia Vegetal	Malherbologia/Patologia Vegetal	
19:10-20:00	Entomologia Agrícola	Entomologia Agrícola	Malherbologia/ Patologia Vegetal	Malherbologia/Patologia Vegetal	
20:10-21:00					

HORARIO DE CLASES (Podrá ser modificado después de informar al coordinador i a los alumnos)	
12712- Malherbologia (10 ECTS)	6-octubre a 19 diciembre
12720-Entomologia Agrícola (10 ECTS).	2-Febrer a 23 de Abril
12721-Patologia Vegetal (10 ECTS).	2-Febrer a 23 de Abril
12740-Agronomia: Sistemes Agrícoles (6 ECTS).	2-Febrer a 23 de Abril

Рис. 8 – Тижневий розклад(приклад 1)

Màster en Enginyeria Agronòmica (MENAG) Curs 2014-2015						S1
MENAG S1	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	
8:00-8:50						
9:00-9:50		14424 Política agroambiental i desenvolupament rural	14424 Política agroambiental i desenvolupament rural			Optativitat
10:10-11:00	14424 Política agroambiental i desenvolupament rural	14422 Gestió Recursos hídrics	14416 Administració d'empreses	14422 Gestió Recursos hídrics		Optativitat
11:10-12:00	14416 Administració d'empreses					
12:10-13:00	14423 Mètodes estadístics	14421 Biotecnologia i millora vegetal i animal	14423 Mètodes estadístics	14421 Biotecnologia i millora vegetal i animal		Optativitat
13:10-14:00						
15:00-15:50	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat
16:00-16:50	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat
17:10-18:00	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat
18:10-19:00	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat
19:10-20:00	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat
20:10-21:00	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat	Optativitat
*Optativitat: Oferta especialitzada en els masters PIC, GIA, MENAG i SAPROPOR						
SORTIDES PRACTIQUES SEMINARIS (Horari disponible de 8:00 a 14:00 hores durant el dia establert)**						
14422- Gestió de recursos hídrics (SORTIDA)				dijous 18/desembre/2014		
14416- Administració d'empreses (SEMINARI)				dimecres 3/desembre/2014		
14424- Política agroambiental..... (SEMINARI)				dimarts/25/novembre/2014		
14421- Biotecnologia.... (SEMINARI)				dilluns/3/novembre/2014		
** En casos excepcionals es podra utilitzar horari de tarde del dia establert prèvia informació al coordinador i als alumnes						
** Les activitats quedaran definitivament assignades després de obtenir el vist i plau de la comissió de Màster MENAG						

Рис. 9 – Тижневий розклад (приклад 2)

повинен складатись щонайменше з трьох різних видів безперервного оцінювання. Максимальна вагомість усіх тестувань складає не більше 50% від підсумкової оцінки. Друга спроба для теоретичних тестів складає 30-50% від підсумкової оцінки.

За результатами навчання випускник отримує Диплом стандартного зразка, що є міжнародним документом про освіту. Він

дозволяє здійснювати професійну діяльність в інших країнах, а також продовжувати освіту за кордоном. Диплом супроводжується Сертифікатом та Додатком до диплома). Сертифікат забезпечує визнання національної освіти за кордоном, зрозумілість отриманої кваліфікації працедавцеві. Додаток до диплома (DS) забезпечує випускника інформацією стосовно точного

опису індивідуальної «траєкторії навчання» і отриманих за час навчання компетентностей та об'єктивного опису індивідуальних досягнень випускника. Цей додаток дозволяє економити час, надаючи відповіді на численні питання, що виникають у адміністративних, кадрових служб і вищих навчальних закладів, відносно змісту отриманої кваліфікації і встановлення еквівалентності дипломів. DS містить інформацію про характер, рівень, контекст, зміст і статус програми навчання, засвоєною випускником, складається з восьми розділів, що містять :

- інформацію про власника кваліфікації (дата народження; ідентифікаційний номер учня або особистий код);
- інформацію про отриману кваліфікацію (повна назва кваліфікації англійською, іспанською та каталонською мовою і отриманий рівень, назва основної спеціальності, за якою отримана кваліфікація, назва і статус закладу (на мові оригіналу), що присвоює кваліфікацію, назва і статус уповноваженого закладу, що здійснював організацію і адміністрування навчання, мова, на якій велось навчання);
- інформацію про рівень кваліфікації (рівень отриманої кваліфікації; нормативний термін навчання; вимоги до тих, що вступають на навчання за цією програмою);
- інформацію про зміст освіти і отримані результати (мінімальні вимоги для отримання цієї кваліфікації; детальний опис програми навчання, отримані оцінки, обсяг

програми в кредитах ECTS; система оцінки знань (для Іспанії – десятибальна);

- інформацію про професійні характеристики кваліфікації (можливості продовження навчання після отримання присвоєної кваліфікації; професійний статус випускника);
- інформацію про юридичний статус, ліцензію і акредитацію Університету, дату видачі додатка до диплому; підпис особи, що видала додаток до диплому; посада особи, що видала додаток до диплому (ректор ВНЗ таа декан факультету), офіційний штамп закладу, що видав додаток до диплому. Усі сертифікати / дипломи про отримання кваліфікаційного рівня засвідчуються особистим підписом Короля Іспанії.
- інформацію про національну систему освіти, у рамках якої випускник отримав документи про освіту.

Додаток до диплому повинен містити відомості по усіх восьми розділах.

Досвід Іспанських університетів у впровадженні Болонської системи освіти є дуже корисним для України. Чітко вибудована система організації навчального процесу полегшує роботу як викладача, так і студента. Створена база методичного забезпечення у подальшій роботі лише удосконалюється, але не потребує додаткових затрат часу. На наш погляд, втілення у життя в українських ВНЗ іспанського досвіду дозволить оптимізувати організацію навчального процесу.

Література

1. Академічний календар / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.etsea.udl.cat/estudis/#aca>
2. Щотижневий календар / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.etsea.udl.cat/estudis/#guia>

Надійшла до редколегії 12.12.2014

The project «Qualifications Frameworks for Environmental Science at Ukrainian Universities – QANTUS» has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Проект «Рамка кваліфікацій в галузі наук про навколишнє середовище в українських університетах - QANTUS» фінансується за підтримки Європейської Комісії. Зміст даної публікації є предметом відповідальності автора та не відображає точку зору Європейської Комісії